

Verslag
Commissie voor Grensoverschrijdende Verstandhouding
6 november 2017, Wahrmannshof, Rees

Aanwezig: zie aanwezigheidslijst.

Verontschuldigd: dhr. Görtz (Stadt Xanten), dhr. Hapke (Stadt Hamminkeln), dhr. Heinrich (Gemeente Renkum), dhr. Heinzel (Kreis Kleve), dhr. Henseler (Niederrheinische IHK), mevr. Kersten (Kreis Kleve), mevr. Pelzer (Gemeente Bergen), dhr. Steins (Gemeinde Kranenburg).

Punt 1   Opening en begroeting

De voorzitter, de heer Van Soest (Gemeente Boxmeer) heet alle aanwezigen van harte welkom en opent de vergadering. Hij geeft het woord aan de heer Christoph Gerwers, burgemeester van de Stadt Rees. Burgemeester Gerwers heet de aanwezigen van harte welkom in Rees en geeft aan, het zeer te waarderen, dat de commissie in de Wahrmannshof vergaderd. De heer Gerwers geeft verder aan dat hij zich bij het horen van de naam van de commissie afvroeg, of een dergelijke commissie nodig is, maar als hij aan het proces rondom de Betuwelijn denkt, is er inderdaad nog veel werk aan de winkel. Hij wenst alle betrokkenen dan ook een goede vergadering in de inspirerende Wahrmannshof.

De heer Van Soest dankt de heer Gerwers voor zijn welkomstwoord en geeft aan, de locatie inderdaad erg bijzonder te vinden.

Punt 2   Presentatie People to People project “Buren stellen zich voor”

Op uitnodiging van de voorzitter stelt Dr. Ulrich Werneke, directeur van het Naturschutzzentrum im Kreis Kleve. e.v. het project “De Regio Rijn en Waal ontdekken” voor.

De heer Werneke geeft aan, dat er zowel aan Nederlandse als aan Duitse zijde al veel initiatieven in het grensgebied zijn die betrekking hebben op de relatie mens-natuur, milieueducatie, bezoekersinformatie en de geschiedenis van natuur en cultuur. Deze initiatieven dragen er aan bij, dat de mensen in de regio zich met de cultuur en het landschap verbonden voelen. Helaas zijn de initiatieven aan weerszijden van de grens in het buurland vaak niet bekend en vindt er nog onvoldoende samenwerking op dit vlak plaats. Terwijl een goede samenwerking een belangrijke bijdrage zou kunnen leveren aan het behoud van cultuur, natuur en landschap en bijdraagt aan een gezamenlijke identiteit. Lead partner Stichting de Bastei (Nijmegen) wil hier daarom in samenwerking met het Naturschutzzentrum im Kreis Kleve e.V. verandering in brengen. Daartoe worden diverse workshops georganiseerd, waarin zowel het fysieke aanbod aan natuureducatie- en informatiecentra, routenetwerken etc. wordt geïdentificeerd alsook het digitale aanbod aan apps en routeplanners. Vervolgens wordt in een tweede en derde stap onderzocht hoe men dit aanbod beter op elkaar kan laten aansluiten en hoe dit gerealiseerd moet worden.

De Wahrmannshof is een van de natuureducatiecentra aan Duitse zijde die bij het project betrokken is. De Wahrmannshof ontvangt jaarlijks ca. 100 groepen in alle leeftijdscategorieën voor workshops en informatiebijeenkomsten. Ongeveer de helft van de bezoekersgroepen zijn schoolklassen. Daartoe heeft de Wahrmannshof de beschikking over een vijver en een boot op een van de baggermeren rondom de Wahrmannshof. Zowel de vijver als de boot zijn net als het gehele terrein en de Wahrmannshof zelf toegankelijk voor rolstoelgebruikers en mensen met bijvoorbeeld een visuele of gehoorbeperking.

Mevrouw Kersten (LVR) vraagt na hoe er bekendheid wordt gegeven aan de Wahrmannshof. De heer Werneke geeft aan, dat de Wahrmannshof geen proactief marketingbeleid heeft, omdat de groepen ook zo komen en de Wahrmannshof ook zo volgeboekt is. Reclame maken en vervolgens de groepen niet kunnen bedienen zou contraproductief zijn.

Mevrouw Kersten vraagt vervolgens hoe de personeelsstructuur is geregeld en of er ook FÖJ-ler (jongeren die een vrijwillig ecologisch jaar doen – soort maatschappelijke stage) werken. De

heer Werneke geeft aan, dat er twee FÖJ-ler werkzaam zijn. Daarnaast werken er 13 mensen voor het Naturschutzzentrum, meest in deeltijd en met contracten voor bepaalde tijd en zijn er meestal 2 stagiaires. Voor de Wahrmannshof werken 1,5 fte.

De heer Werneke besluit zijn toelichting met een korte rondleiding over het terrein rondom de Wahrmannshof.

De voorzitter bedankt de heer Werneke voor zijn interessante toelichting en wenst hem veel succes voor het INTERREG-project De Regio Rijn en Waal ontdekken.

Besluit:

Punt 2 wordt ter kennis genomen.

Punt 3 Vaststelling verslag van de vergadering d.d. 8 mei 2017

Er zijn geen vragen of opmerkingen naar aanleiding van het verslag.

Besluit:

Het verslag van de vergadering d.d. 8 mei 2017 wordt ongewijzigd vastgesteld.

Punt 4 Subsidieaanvragen mini-projecten

Punt 4a Goedkeuring mini-projecten Kaderproject Prioriteit II INTERREG V

Op verzoek van de voorzitter licht mevrouw Hubbers kort toe, dat er op dit moment in vergelijking tot dezelfde periode vorig jaar nu iets minder aanvragen voorliggen. Dit komt met name omdat er iets minder aanvragen voor scholierenuitwisselingen zijn ingediend. Het overige aantal activiteiten is vergelijkbaar met vorig jaar. Er zijn verder geen inhoudelijke opmerkingen met betrekking tot de subsidieaanvragen mini-projecten.

Besluit:

De commissie stemt in met de ondersteuning van de aanvragen 203020/2016m Nr. 76-91.

Punt 4b Actuele stand van zaken budget mini-projecten Kaderproject Prioriteit II INTERREG V

Er zijn geen vragen of opmerkingen met betrekking tot de actuele stand van zaken van het mini-projecten-budget in het Kaderproject Prioriteit II INTERREG V.

Besluit:

De stand van zaken budget mini-projecten Kaderproject Prioriteit II INTERREG V wordt ter kennis genomen.

Punt 4c Vereenvoudigingen mini-projecten

Dit project wordt kort toegelicht door mevrouw Arnzt en de heer Kamps (beide Euregio Rijn-Waal). De vereenvoudiging voor de mini-projecten, dat er geen originele stukken meer ingediend hoeven te worden is een mooie stap, maar het zou nog mooier zijn, dat alleen een kort bericht achteraf over de activiteit als bewijs zou worden geaccepteerd. Dit is met name in Nederland gebruikelijk.

De heer Sijtsma (Provincie Gelderland) geeft aan dat een dergelijke procedure voor provinciale subsidies tot € 25.000 wordt gevolgd. Dit betekent echter niet dat het project geen administratie hoeft bij te houden, want tot vijf jaar na dato kunnen de stukken ter controle worden opgevraagd.

De heer Lamers (Rijnwaarden) geeft aan dat een dergelijke procedure enorm in de bureaucratie scheelt. Daarnaast merkt hij dat onder verenigingen e.d. het gevoel leeft dat een

subsidieaanvraag te lastig is geworden en men er daarom liever van af ziet, dit is geen goed signaal.

De heer Sijtsma geeft verder aan dat de administratieve voorwaarden veelal niet door het INTERREG-programma of Brussel gesteld worden, maar dat dit aanvullende eisen vanuit de diverse programma-partners zijn.

De heer Van Soest geeft aan deze signalen mee te nemen en dat hier nog eens goed bij stil gestaan moet worden.

Besluit:

De vereenvoudigen voor de mini-projecten worden ter kennis genomen.

Punt 5 Mededeling Europese Commissie “Stimulering groei en cohesie in EU-grensregio’s

De heer Kamps licht dit punt kort toe. Deze mededeling van de Commissie is heel belangrijk, met name in het kader van het voorbereidingsproces voor het Europese cohesiebeleid na 2020. De mededeling laat duidelijk de resultaten maar ook de nog steeds aanwezige barrières zien van de grensoverschrijdende samenwerking. De mededeling betreft een EU-brede inventarisatie. Belangrijk is, dat de mededeling aan geeft dat grensoverschrijdende samenwerking meer is dan innovatie en economie. Maatschappelijke thema’s zijn net zo belangrijk. Grensoverschrijdende samenwerking moet er ook toe leiden, dat mensen samengebracht worden en administratieve en juridische verschillen wegenomen worden.

De heer Krossa (Stadt Duisburg) geeft aan, dat het belangrijk is dat de sociaal-culturele aspecten op de voorgrond geplaatst worden.

De heer Kamps geeft aan, dat de mededeling inderdaad in deze richting gaat en bericht verder dat deze mededeling ook tijdens de jaarconferentie van de WGEG werd gepresenteerd. Hier werd ook duidelijk dat het belangrijk is dat de lidstaten ook de wens naar meer maatschappelijke thema’s in Brussel uitdragen. Hier licht dus veel lobbywerk voor de Euregio’s. INTERREG zal naar verwachting ook na 2020 worden voortgezet, over het budget is nog niets bekend. Dit hangt ook sterk samen met de effecten van de Brexit en discussies over thema’s als veiligheid en migratie.

De heer Sijtsma benadrukt eveneens dat het belangrijk is dat Den Haag en Berlijn van het belang van INTERREG voor de grensoverschrijdende samenwerking overtuigd moeten worden. Nederland en NRW moeten hiervoor ook gezamenlijk optrekken richting Berlijn en Den Haag. Daarnaast geeft de heer Sijtsma aan, dat het de vraag is of de structuurfondsen ook in de toekomst beschikbaar blijven voor rijke regio’s en wat het wegvallen van Engeland voor de INTERREG A programm’s tussen Noord- en Zuid-Holland en Engeland tot gevolg hebben voor het nieuw vast te stellen programmagebied.

Judith Rotink (Gemeente Nijmegen) vraagt na wat precies de bedoeling is van de in de mededeling genoemde proefprojecten. De heer Kamps geeft aan dat de commissie in de mededeling twee concrete maatregelen heeft aangekondigd. De inrichting van een meldpunt en een budget voor kleine pilot projecten om bijvoorbeeld administratieve problemen aan te pakken of voor arbeidsmarktinitiatieven. Hiervoor is ca. 20.000 euro per project beschikbaar.

Besluit:

Het agendapunt wordt ter kennis genomen.

Punt 6 INTERREG V A Deutschland-Nederland

Punt 6a Stand van zaken INTERREG V A

Er zijn geen vragen of opmerkingen met betrekking tot de stand van zaken INTERREG V A.

Besluit:

De stand van zaken met betrekking tot INTERREG V A wordt ter kennis genomen.

Punt 6b Stand van zaken People to People

Er zijn geen vragen of opmerkingen met betrekking tot de stand van zaken People to People.

Besluit:

De stand van zaken met betrekking tot People to People wordt ter kennis genomen.

Punt 7 a t/m f

Mevrouw De Ruiter (Euregio Rijn-Waal) geeft met betrekking tot punt 7a aan dat het Wegwijzer-programma weer op veel belangstelling kan rekenen. De taal- en cultuurcursus zijn beide volgeboekt. Dit gold ook voor het excursieprogramma. Helaas bleek een groot aantal aangemelde personen uiteindelijk niet deel te nemen. De data voor 2018 worden begin 2018 bekend gemaakt, waarbij rekening gehouden zal worden met het feit dat er op 21 maart in Nederland gemeenteraadsverkiezingen zijn. Mevrouw Kersten geeft aan, dat het inderdaad jammer was, dat er veel mensen niet aan de excursie hadden deelgenomen, ook gezien het werk, dat er in de voorbereiding is gestoken. Zij geeft aan dat dit ook best in de Euregioraad aangesproken mag worden.

Mevrouw Kersten vraagt met betrekking tot punt 7c na hoe scholen benaderd worden om met het project mee te doen. Mevrouw De Ruiter geeft aan dat het project met een kleine pilotfase van scholen is gestart, die al een partnerschool hebben. Nieuwe scholen kunnen zich aanmelden en zullen voor het vervolg van het project ook actief benaderd worden door de projectpartners.

De heer Kamps geeft aan, dat als men graag de kick-off op 16 november wil bijwonen, men zich bij de Euregio Rijn-Waal kan melden. Het secretariaat zal de aanmeldingen dan aan de organisatoren doorgeven.

De heer Kamps vraagt de Duitse aanwezigen naar hun inschatting over de coalitievorming in Duitsland. De Duitse deelnemers zijn het er over eens, dat het moeilijk is hier iets betrouwbaars over te zeggen. Wel gaat men er van uit, dat er nog dit jaar een coalitieakkoord zal liggen. De heer Van Soest geeft aan, dat hij het zeer positief vindt, dat zowel Nederland als NRW in hun coalitieakkoord aandacht hebben voor de grensoverschrijdende samenwerking. De heer Kamps vult aan, dat het ook goed is, dat de nieuwe staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de heer Knops, uit de grensstreek komt. De heer Van Soest geeft aan, de heer Knops goed te kennen.

Met betrekking tot punt 7f merkt Judith Rotink op, dat de datum voor de netwerkbijeenkomst niet zo gunstig is gekozen, een dag na de gemeenteraadsverkiezingen in Nederland. De heer Kamps zegt toe hier nog eens naar te kijken.

Mevrouw Kersten heeft twee vragen naar contactpersonen voor de rondvraag. De eerste vraag is voor de gemeente Nijmegen. Voor een groep is zij op zoek naar iemand die een rondleiding en toelichting over de Waalsprong kan verzorgen. De gemeente Nijmegen zegt toe hier contactgegevens aan te leveren.

De tweede vraag betreft de nieuwe blokkades voor fietsers op het pad langs het Wylmeer. Deze blokkades hebben ook tot gevolg, dat mensen in een rolstoel of met een rollator geen gebruik meer kunnen maken van het pad. Graag zou zij hierover in gesprek gaan met de

verantwoordelijke beheerder. De Euregio Rijn-Waal zegt toe hier contactgegevens voor aan te leveren.

Er zijn geen verdere vragen voor de rondvraag.

Besluit:

De punten 7a t/m 7f worden ter kennis genomen.

Punt 8   Sluiting

De voorzitter bedankt alle aanwezigen voor hun constructieve bijdrage, en sluit de vergadering.

Heidi de Ruiter
7 november 2017